

2025/1407

14.7.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/1407,

8. juuli 2025,

mis käsitleb euro kasutuselevõtmist Bulgaarias 1. jaanuaril 2026

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 140 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni aruannet, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Keskpanka aruannet, ⁽²⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽³⁾

võttes arvesse arutelu Euroopa Ülemkogus,

võttes arvesse neid liikmesriike esindavate nõukogu liikmete soovitusi, mille vääring on euro, ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Majandus- ja rahaliidu kolmas etapp algas 1. jaanuaril 1999. 3. mail 1998. aastal Brüsselis riigipeade ja valitsusjuhtide osalusel toimunud kohtumisel otsustas nõukogu, et Belgia, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Austria, Portugal ja Soome on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks 1. jaanuaril 1999 ⁽⁵⁾.
- (2) Otsusega 2000/427/EÜ ⁽⁶⁾ otsustas nõukogu, et Kreeka on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks 1. jaanuaril 2001. Otsusega 2006/495/EÜ ⁽⁷⁾ otsustas nõukogu, et Sloveenia on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks 1. jaanuaril 2007. Otsustega 2007/503/EÜ ⁽⁸⁾ ja 2007/504/EÜ ⁽⁹⁾ otsustas nõukogu, et Küpros ja Malta on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks 1. jaanuaril 2008. Otsusega 2008/608/EÜ ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁾ 4. juuni 2025. aasta aruanne (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ 4. juuni 2025. aasta aruanne (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ 8. juuli 2025. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ ELT C, C/2025/3950, 14.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3950/oj>.

⁽⁵⁾ Nõukogu 3. mai 1998. aasta otsus 98/317/EÜ vastavalt asutamislepingu artikli 109j lõikele 4 (EÜT L 139, 11.5.1998, lk 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/1998/317\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/1998/317(1)/oj)).

⁽⁶⁾ Nõukogu 19. juuni 2000. aasta otsus 2000/427/EÜ vastavalt asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Kreekas 1. jaanuaril 2001 (EÜT L 167, 7.7.2000, lk 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2000/427/oj>).

⁽⁷⁾ Nõukogu 11. juuli 2006. aasta otsus 2006/495/EÜ vastavalt asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Sloveenias 1. jaanuaril 2007. aastal (ELT L 195, 15.7.2006, lk 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/495/oj>).

⁽⁸⁾ Nõukogu 10. juuli 2007. aasta otsus 2007/503/EÜ vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Küprosel 1. jaanuaril 2008. aastal (ELT L 186, 18.7.2007, lk 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/503/oj>).

⁽⁹⁾ Nõukogu 10. juuli 2007. aasta otsus 2007/504/EÜ vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Maltal 1. jaanuaril 2008. aastal (ELT L 186, 18.7.2007, lk 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/504/oj>).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 8. juuli 2008. aasta otsus 2008/608/EÜ vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikele 2 ühisraha kasutuselevõtu kohta Slovakkias 1. jaanuaril 2009. aastal (ELT L 195, 24.7.2008, lk 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/608/oj>).

otsustas nõukogu, et Slovakkia on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks. Otsusega 2010/416/EL ⁽¹¹⁾ otsustas nõukogu, et Eesti on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks. Otsusega 2013/387/EL ⁽¹²⁾ otsustas nõukogu, et Läti on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks. Otsusega 2014/509/EL ⁽¹³⁾ otsustas nõukogu, et Leedu on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks. Nõukogu otsustas otsusega (EL) 2022/1211, ⁽¹⁴⁾ et Horvaatia on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks.

- (3) Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 16 (teatavate Taanit käsitlevate sätete kohta) punktide 1 ning Edinburghis 1992. aasta detsembris riigipeade ja valitsusjuhtide poolt vastu võetud otsusele on Taani nõukogule teatanud, et ta ei osale majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis. Taani ei ole taotlenud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 140 lõikes 2 osutatud menetluse algatamist.
- (4) Otsusega 98/317/EÜ on Rootsi suhtes kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses. Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artiklile 4 on Tšehhi, Ungari ja Poola suhtes kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses. Vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artiklile 5 on Bulgaaria ja Rumeenia suhtes kehtestatud erand ELi toimimise lepingu artikli 139 lõike 1 tähenduses.
- (5) Euroopa Keskpank (EKP) asutati 1. juulil 1998. aastal. Euroopa Rahasüsteem asendati vahetuskursimehhanismiga, mille käivitamises lepiti kokku Euroopa Ülemkogu 16. juuni 1997. aasta resolutsiooniga vahetuskursimehhanismi loomise kohta majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis ⁽¹⁵⁾. Vahetuskursimehhanismi menetlus majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis (ERM II) kehtestati Euroopa Keskpanka ja euroalaväliste liikmesriikide keskpankade vahel 16. märtsil 2006. aastal sõlmitud lepinguga, millega kehtestatakse vahetuskursimehhanismi töökord majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis ⁽¹⁶⁾.
- (6) ELi toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 on sätestatud asjaomaste liikmesriikide suhtes kehtiva erandi kehtetuks tunnistamise menetlus. Vähemalt kord kahe aasta järel või selle liikmesriigi taotlusel, mille suhtes on kehtestatud erand, annavad komisjon ja EKP nõukogule aru ELi toimimise lepingu artikli 140 lõikes 1 sätestatud korras.
- (7) Liikmesriikide õigusaktidesse, sealhulgas keskpanga põhikirja, tehakse vajalikud muudatused, et tagada nende kooskõla ELi toimimise lepingu artiklitega 130 ja 131 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja EKP põhikirjaga (edaspidi „EKPSi ja EKP põhikiri“). Komisjoni ja EKP aruannetes antakse üksikasjalik hinnang Bulgaaria õigusaktide kooskõlale ELi toimimise lepingu artiklitega 130 ja 131 ning EKPSi ja EKP põhikirjaga.
- (8) Vastavalt ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 13 (lähenumiskriteeriumide kohta) artiklile 1 tähendab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 esimeses taandes ette nähtud hindade stabiilsuse kriteerium, et liikmesriigil on püsiva stabiilsustasemega hinnanaäitajad ning keskmine inflatsioonimäär vaadelduna ühe aasta kestel enne kontrollimist ei ületa rohkem kui 1,5 protsendipunkti võrra kolme kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriigi määra. Hindade stabiilsuse kriteeriumi täitmise hindamisel mõõdetakse inflatsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/792 määratletud tarbijahindade harmoneeritud indeksite alusel ⁽¹⁷⁾. Hindade stabiilsuse kriteeriumi täitmise hindamisel mõõdetakse liikmesriikide inflatsiooni muutust protsentides, võrreldes viimase 12 kuu näitajate aritmeetilist keskmist eelnenud 12 kuu näitajate aritmeetilise keskmisega. Komisjoni ja EKP aruannetes on kasutatud kontrollväärtust, mille arvutamiseks liideti kolme hindade stabiilsuse osas parimaid tulemusi saavutanud liikmesriigi inflatsioonimäärade kaalumata aritmeetilisele keskmisele 1,5 protsendipunkti. 2025. aasta aprillis lõppenud üheaastase ajavahemiku kontrollväärtus oli 2,8 %, kusjuures Iirimaa, Soome ja Itaalia olid hindade stabiilsuse seisukohast kolm kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriiki ning nende riikide inflatsioonimäärad olid vastavalt 1,2 %, 1,3 % ja 1,4 %.

⁽¹¹⁾ Nõukogu 13. juuli 2010. aasta otsus 2010/416/EL vastavalt aluslepingu artikli 140 lõikele 2 euro kasutuselevõtu kohta Eestis 1. jaanuaril 2011 (ELT L 196, 28.7.2010, lk 24, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2010/416\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2010/416(1)/oj)).

⁽¹²⁾ Nõukogu 9. juuli 2013. aasta otsus 2013/387/EL euro kasutuselevõtu kohta Lätis 1. jaanuaril 2014 (ELT L 195, 18.7.2013, lk 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/387/oj>).

⁽¹³⁾ Nõukogu 23. juuli 2014. aasta otsus 2014/509/EL euro kasutuselevõtu kohta Leedus 1. jaanuaril 2015 (ELT L 228, 31.7.2014, lk 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/509/oj>).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 12. juuli 2022. aasta otsus (EL) 2022/1211 euro kasutuselevõtu kohta Horvaatias 1. jaanuaril 2023 (ELT L 187, 14.7.2022, lk 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1211/oj>).

⁽¹⁵⁾ EÜT C 236, 2.8.1997, lk 5.

⁽¹⁶⁾ ELT C 73, 25.3.2006, lk 21.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/792, mis käsitleb tarbijahindade harmoneeritud indekseid ja eluaseme hinnaindeksit ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 2494/95 (ELT L 135, 24.5.2016, lk 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/792/oj>).

- (9) Vastavalt protokolli nr 13 artiklile 2 nõuab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 teise taande kohane riigi rahanduse stabiilsuse kriteerium seda, et kontrollimise ajal ei kehtiks liikmesriigi suhtes ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohane nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.
- (10) Vastavalt protokolli nr 13 artiklile 3 nõuab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 kolmanda taande kohane Euroopa Rahasüsteemi vahetuskursimehhanismis osalemise kriteerium seda, et liikmesriik oleks järginud Euroopa Rahasüsteemi vahetuskursimehhanismiga ette nähtud normaalseid kõikumispiire ilma tõsiste pingeteta vähemalt kahe aasta jooksul enne kontrollimist. Eelkõige ei tohi liikmesriik olla sama aja jooksul omal algatusel devalveerinud oma vääringu kahepoolset keskmist vahetuskurssi euro suhtes. Alates 1. jaanuarist 1999 on ERM II vahetuskursi kriteeriumi täitmise hindamise raamistik. Selle kriteeriumi täitmise hindamisel analüüsisid komisjon ja EKP oma aruannetes 19. mail 2025 lõppenud kaheaastast ajavahemikku.
- (11) Vastavalt protokolli nr 13 artiklile 4 nõuab ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 neljanda taande kohane intressimäärade lähenemise kriteerium seda, et ühe aasta jooksul enne kontrollimist ei ületaks keskmine nominaalne pikaajaline intressimäär liikmesriigis rohkem kui kahe protsendipunkti võrra kolme hindade stabiilsuse osas kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriigi määra. Intressimäärade lähenemise kriteeriumina kasutati kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade võrreldavaid intressimäärasid. Intressimäära kriteeriumi täitmise hindamisel võtsid komisjon ja EKP oma aruannetes arvesse kontrollväärtust, mille arvutamiseks liidetakse kolme hindade stabiilsuse osas parimaid tulemusi saavutanud liikmesriigi nominaalsete pikaajaliste intressimäärade aritmeetilisele keskmisele kaks protsendipunkti. Võttes aluseks pikaajalised intressimäärad Iirimaa (2,8 %), Soomes (2,9 %) ja Itaalias (3,7 %), oli 2025. aasta aprillis lõppenud 12-kuulisel ajavahemikul kontrollväärtus 5,1 %.
- (12) Vastavalt protokolli nr 13 artiklile 5 esitab lähenemiskriteeriumide täitmise hindamisel kasutatavad andmed komisjon. Komisjon esitas eelarvet käsitlevad andmed pärast seda, kui liikmesriigid olid 1. aprilliks 2025 andnud aru vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 479/2009 ⁽¹⁸⁾.
- (13) Komisjoni ja EKP koostatud aruannete põhjal, milles hinnatakse, kuidas Bulgaaria on täitnud majandus- ja rahaliidu saavutamise seotud kohustusi, tehakse järeldus, et Bulgaaria õigusaktid, sealhulgas keskpanga põhikiri, on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 130 ja 131 ning EKPSi ja EKP põhikirjaga.
- (14) Komisjoni ja EKP koostatud aruannete põhjal, milles hinnatakse, kuidas Bulgaaria on täitnud majandus- ja rahaliidu saavutamise seotud kohustusi, tehakse järgmised järeldused selle kohta, kuidas Bulgaaria on täitnud ELi toimimise lepingu artikli 140 lõike 1 neljas taandes nimetatud lähenemiskriteeriume: 2025. aasta aprillis lõppenud 12-kuulisel ajavahemikul oli keskmine inflatsioonimäär Bulgaarias 2,7 %, mis on allpool kontrollväärtust, ning mitmesuguste näitajate analüüs ei osuta probleemidele hinnastabiilsuse jätkusuutlikkuse osas; Bulgaaria suhtes ei ole tehtud nõukogu otsust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta; Bulgaaria on olnud ERM II liige alates 10. juulist 2020 ja hindamisele eelnenud kahe aasta jooksul ei ole leevi (BGN) vahetuskurss olnud tõsise surve all ning Bulgaaria ei ole omal algatusel devalveerinud leevi kahepoolset keskmist vahetuskurssi euro suhtes. 2025. aasta aprillis lõppenud 12-kuulisel ajavahemikul oli Bulgaarias pikaajaline intressimäär keskmiselt 3,9 %, mis on tublisti allpool kontrollväärtust.
- (15) Võttes arvesse õigusaktide kooskõla ning lähenemiskriteeriumide täitmisele ja lisateguritele antud hinnangut, on Bulgaaria täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Bulgaaria on täitnud vajalikud tingimused euro kasutuselevõtmiseks. 2005. aasta ühinemisakti artiklis 5 osutatud erand tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2026.

⁽¹⁸⁾ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/oj>).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 8. juuli 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

S. LOSE
